

Správa o výsledku kontroly implementácie programového rozpočtovania v rozpočtovom procese miest a obcí v Obci Liptovský Trnovec.

Kontrola bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2010.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť splnenie si povinnosti miest a obcí pripraviť svoje rozpočty na roky 2009 - 2011 ako programové rozpočty (ďalej aj „PR“) a preveriť realizáciu činností - príprava na implementáciu, štandardizácia rozpočtového procesu, vypracovanie (resp. úpravu existujúceho) strategického plánu, tvorba programového rozpočtu, monitorovanie, hodnotenie - v procese implementácie programového rozpočtovania.

Predmetom kontrolnej akcie bola príprava na implementáciu a tvorba programového rozpočtu, monitorovanie a hodnotenie, ako aj zhodnotenie pripravenosti a realizácie zavedenia programového rozpočtovania a plnenia stanovených cieľov a zámerov jednotlivých programov obce.

Kontrola bola vykonaná v Obci Liptovský Trnovec, za obdobie rokov 2008 a 2009.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Príprava na implementáciu a tvorba programového rozpočtu

Rozpočet subjektu územnej samosprávy, rozpočtový proces, ako aj pravidlá rozpočtového hospodárenia upravoval zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). Dňom 01.09.2007 nadobudla účinnosť novela tohto zákona, ktorou sa zaviedlo programové rozpočtovanie v subjektoch územnej samosprávy od roku 2009.

Ministerstvo financií SR usmernilo prípravu a realizáciu implementácie programového rozpočtovania v podmienkach miestnej a regionálnej územnej samosprávy vydaním niektorých dokumentov, ako bol napríklad „Praktický a konkrétny manuál pre tvorbu programových štruktúr na úrovni miestnej a regionálnej územnej samosprávy“ (ďalej len „Manuál“). Manuál obsahoval postupnosť základných krokov pri implementácii programového rozpočtovania v podmienkach subjektov územnej samosprávy.

Návrh programového rozpočtu obce Liptovský Trnovec na rok 2009 bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva (ďalej len „ObZ“) dňa 30.10.2009, to znamená, že programový rozpočet na rok 2009 nebol vypracovaný a schválený pred dňom 01.01.2009.

V súvislosti s programovým rozpočtovaním výdavkov obce na rok 2009 kontrolovaný subjekt nevychádzal z viacročného rozpočtu na roky 2009-2011, keďže schválený bol len programový rozpočet na rok 2009.

Obec v uvedených prípadoch nekonala v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého rozpočet obce obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce (ďalej len „program obce“) a ďalej, zostavovanie rozpočtu obce vychádza predovšetkým z viacročného rozpočtu, ktorý tvoria okrem rozpočtu na príslušný rozpočtový rok aj rozpočty obce na ďalšie dva roky nasledujúce po roku, za ktorý sa rozpočet zostavuje.

Časový harmonogram zavádzania PR nebol zo strany obce zostavený a príprava programového rozpočtu nebola usmernená ani regulačným rámcom (t.j. smernica, všeobecne

záväzné nariadenie, alebo iný dokument). Obec mala vypracovaný plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja, tento však nebol schválený ObZ.

Programový rozpočet na rok 2009 pozostával z 8 programov, ktoré boli vnútorne členené na podprogramy, s uvedením zámeru a cieľa, ako aj s komentárom k jednotlivým podprogramom a v súlade s postupom, ktorý vyplýval z Manuálu.

2. Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového rozpočtu tvoria kľúčový nástroj pre komunikáciu medzi samosprávou a obyvateľmi obce a pre verejnú kontrolu samosprávy.

Účelom monitorovania je porovnávanie očakávaných hodnôt stanovených v merateľných ukazovateľoch so skutočnosťou z dôvodu kontinuálneho zabezpečenia informácií o plnení, resp. neplnení merateľných ukazovateľov - teda zámerov a cieľov - pričom monitorovanie sa vykonáva najmenej jedenkrát ročne, no vždy ku dňu 30.06. počas rozpočtového roka. Výsledky monitorovania spracované v monitorovacej správe sú využiteľné na operatívne riešenie zistených nedostatkov, správa sa dokladá k polročnému hodnoteniu finančného plnenia rozpočtu.

Obec v roku 2009 monitorovaciu správu nevyhotovila, nakoľko programový rozpočet na rok 2009 bol spracovaný a schválený až dňa 30.10.2009. Koncoročné hodnotenie plnenia programového rozpočtovania obsahuje hodnotiacu správu, ktorá je súčasťou záverečného účtu obce - v čase ukončenia tejto kontroly nebol návrh záverečného účtu obce za rok 2009 schválený, podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy návrh záverečného účtu obec prerokuje najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.

3. Záver - zhodnotenie pripravenosti a realizácie zavedenia programového rozpočtu

Obec nebola pripravená na implementáciu programového rozpočtu na rok 2009, zavedenie PR realizovala až k 30.10.2009.

Preverení agendy PR na rok 2009 bolo zistené, že obec nemala vypracovaný časový harmonogram implementácie, ani reguláciu PR vo forme smernice či všeobecne záväzného nariadenia, čím nespĺnila štandardizáciu rozpočtového procesu. Naproti tomu obec vytvorila programovú štruktúru a formulovala zámery a ciele pre jednotlivé programy a podprogramy.

V čase ukončenia tejto kontroly nebolo zo strany obce vykonané monitorovanie a hodnotenie programov obce.

Zhrnutie:

Kontrola preukázala, že obec nekonala v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, keď programový rozpočet nebol zavedený od začiatku roka 2009. Obec nevypracovala časový harmonogram ani regulačný rámec implementácie PR a existujúci strategický plán nebol schválený ObZ. Obec nevykonala monitorovanie a hodnotenie plnenia programov obce.